

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
Factors Affecting Effectiveness in the Academic Administration
of School under the Prachuap Khiri Khan Primary Educational
Service Area Office 1

นฤมล มณีแดง¹ และ สมใจ สืบเสาะ²

Naruemon Maneedang¹ and Somjai Suebsor²

^{1,2}มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์

^{1,2}Rajamangala University of Technology Rattanakosin, Thailand

E-mail : ¹numonbio52@gmail.com, ²somjai.sub@rmutr.ac.th

Received February 3, 2022; Revised June 26, 2022; Accepted July 6, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 2) เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และ 3) เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จากปัจจัยในแต่ละด้าน

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 304 คน โดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.926 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติสัมพันธ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับปัจจัยในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ

2. ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวัดผลและประเมินผล ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ผลการนิเทศการศึกษา ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครอง และชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.872 สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ได้ร้อยละ 76.00 และสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$Y^{\wedge} = .775 + .330(X1) + .195(X2) + .169(X3) + .126(X4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$Z^{\wedge} = .385(Z1) + .217(Z2) + .185(Z3) + .145(Z4)$$

องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้ เป็นประโยชน์ เพื่อนำข้อมูลไปใช้พัฒนางานบริหารวิชาการของสถานศึกษา ให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คำสำคัญ: ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการ; ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

Abstract

The objectives of this research were 1) to analyze the factors and effectiveness in the academic administration of schools, 2) to analyze the relation between the factors affecting the effectiveness in the academic administration of schools, and 3) to determine the predictive equations of the effectiveness in the academic administration of schools.

This study employed the quantitative research methodology. The data were collected from 304 samples through rating scales questionnaires and analyzed with mean, standard deviation, Pearson correlation coefficient, and stepwise multiple regression analysis.

The research found that

1. The level of factors of the academic administration of schools was at the high level,

2. The level of effectiveness in the academic administration of schools was at the high level,
 3. The relation between the factors affecting the effectiveness in the academic administration of schools was at the statistically significant level of .01.

4. The factors affecting the effectiveness in the academic administration of schools that analyzed with stepwise multiple regression analysis, i.e. administrator aspect, teacher aspect, parents and community aspect, and general environment of schools aspect were at the statistically significant level of .01. The cumulative correlation coefficient was 0.872. It was 76.00% predictability on the effectiveness in the academic administration of schools. The predictive equations of effectiveness in academic administration of schools could be determined as follows:

The predictive equation in term of raw scores:

$$\hat{Y} = .775 + .330(X_1) + .195(X_2) + .169(X_3) + .126(X_4)$$

The predictive equation in term of standard score

$$\hat{Z} = .385(Z_1) + .217(Z_2) + .185(Z_3) + .145(Z_4)$$

The knowledge in this research is able to be beneficial to improve the academic administration of schools to be more efficient.

Keywords: Factors in Academic Administration; Effectiveness in Academic Administration;
 Prachuapkirikhan Primary Education Service Area 1

บทนำ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา และเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร หากมองในด้านกระบวนการแล้ว การบริหารงานวิชาการจะหมายถึง กระบวนการบริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การวางแผน การปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน หากมองการบริหารงานวิชาการในด้านงานของสถานศึกษา งานบริหารวิชาการ ได้แก่ งานควบคุมดูแลหลักสูตร การสอน อุปกรณ์การสอน การจัดแบบเรียน คู่มือครู การจัดชั้นเรียน การจัดครูเข้าสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การเผยแพร่งานวิชาการ การวัดผลการศึกษา การศึกษาวิจัย การประเมินมาตรฐานสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงคุณภาพและประสิทธิภาพของสถานศึกษา (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553)

จากวิสัยทัศน์ และพันธกิจของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 หนึ่งในเป้าประสงค์สำคัญในการบริหารงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 คือ พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา พัฒนา นักเรียน ทุกช่วงวัยให้มีสมรรถนะ คุณลักษณะที่พึงประสงค์ และทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ซึ่งเป้าประสงค์นี้เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่จะต้องพัฒนาการบริหารงานวิชาการและยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ได้กำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2564)

และในปีการศึกษา 2563 ที่ผ่านมามหากรรมการตรวจศึกษาธิการได้มีประกาศแจ้ง เรื่อง นโยบายการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ให้เป็นไปตามความสมัครใจและถือเป็นสิทธิส่วนตัว มีผลปีการศึกษา 2563 เป็นต้นไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2563) จึงทำให้นักเรียนที่เข้ารับการทดสอบของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในปีการศึกษา 2563 มีทั้งสิ้นเพียง 1,851 คน จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ปีการศึกษา 2563 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 พบว่าผลการทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวมเท่ากับ 46.52 ผลการทดสอบในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวมเท่ากับ 35.76 และผลการทดสอบในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวมเท่ากับ 32.16 ซึ่งค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวมของทุกระดับชั้นยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์เขต 1 กำหนดไว้ และเมื่อเปรียบเทียบผลการทดสอบใน ปีการศึกษา 2563 กับปีการศึกษา 2562 พบว่าค่าเฉลี่ยผลทดสอบรวมกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีแนวโน้มลดลง(สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2563) แม้นักเรียนที่เข้ารับการทดสอบในปีการศึกษา 2563 จะมีจำนวนน้อยกว่าปีการศึกษา 2562 และยังเป็นนักเรียนที่มีความพร้อมและสมัครใจในการเข้ารับการทดสอบแล้วก็ตาม

จากสภาพปัญหาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ว่าปัจจัยใดบ้าง ที่ส่งผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งอาจเป็นแนวทางในการ วางแผน ปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานวิชาการให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ผู้เรียนสูงสุด และสามารถเป็นข้อมูลสำหรับผู้บริหารหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาคุณภาพของการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
2. เพื่อวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จากปัจจัยในแต่ละด้าน

สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีความสัมพันธ์กัน
2. ปัจจัยในการบริหารงานวิชาการสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผู้วิจัยได้ศึกษาจากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

1. ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ความสำเร็จในการบริหารงานตามขอบข่ายงานวิชาการของสถานศึกษา ให้บรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ รวมไปถึงการปฏิบัติงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรภายในสถานศึกษา และพิจารณาจากคุณภาพของผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน รวมไปถึงความสามารถในการแก้ปัญหาทางด้านงานวิชาการทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จนเกิดความพึงพอใจและเป็นประโยชน์ต่อชุมชนและส่วนรวม

2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ คือ เครื่องมือที่สำคัญในการบริหารงานวิชาการ ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายที่สถานศึกษากำหนดไว้ได้ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาจากงานวิจัยของอาทิวรรักษ์ โชคดีวัฒนา (2561); สุปัญญา หาแก้ว (2556) และฉัตรภรณ์ สถาปิตานนท์ (2550) ที่ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการได้ 4 ปัจจัย ประกอบด้วย 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครู 3) ด้านผู้ปกครองและชุมชนและ 4) ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

3. บริบทของการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 รับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด จำนวน 118 โรงเรียน 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอ

เมืองประจวบคีรีขันธ์ อำเภอทับสะแก อำเภอบางสะพาน และอำเภอบางสะพานน้อย จากรายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้พื้นฐาน (Ordinary National Educational Test) ปีการศึกษา 2563 พบว่า ผลการทดสอบในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเฉลี่ยผลการทดสอบรวมของทุกระดับชั้นยังไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 กำหนดไว้ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2563)

สรุปผลการทบทวนวรรณกรรมจากแนวคิด และทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัยได้สังเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้ 7 ด้าน ประกอบด้วย 1) ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 3) ผลการวัดผลและประเมินผล 4) ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 5) ผลการนิเทศการศึกษา 6) ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 7) ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา และสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการได้ 4 ปัจจัย ประกอบไปด้วย 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านผู้ปกครองและชุมชน และ 4) ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

กรอบแนวคิดการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 นี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัจจัยต่าง ๆ โดยการสังเคราะห์จากหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จึงสามารถกำหนดกรอบแนวคิดปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการได้ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตัวแปรต้น

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

- 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร
- 2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน
- 3) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

ตัวแปรตาม

ประสิทธิผลในการบริหารวิชาการ ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

- 1) ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2) ผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
- 3) ผลการวัดผลและประเมินผล
- 4) ผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 5) ผลการนิเทศการศึกษา
- 6) ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- 7) ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ พื้นที่วิจัยคือ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ใน ปีการศึกษา 2564 รวมทั้งหมดจำนวน 1,270 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2564)

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ปีการศึกษา 2564 จำนวน 304 คน โดยวิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของทาโร ยามาเน่ (Yamane, 1973) จากนั้นดำเนินการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) จำแนกตามอำเภอและสุ่มแบบง่าย (Simple random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอนเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น เพศ สถานภาพ ประสบการณ์ทำงาน และขนาดของโรงเรียน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 4 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำนวน 7 ด้าน ได้แก่ ผลด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลด้านการวัดผลและประเมินผล ผลด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ผลด้านการนิเทศการศึกษา ผลด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และผลด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับตามแบบของลิเคิร์ต (Likert, 1967)

โดยเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จากนั้นติดตามเก็บแบบสอบถามคืน จำนวน 304 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วดำเนินการวิเคราะห์ผลตามขั้นตอนของการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient)
5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) ในการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยใช้สถิติการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise multiple regression analysis)

ผลการวิจัย

1. ผลวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน ตามลำดับ
2. ผลวิเคราะห์ข้อมูลประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับ ค่าคะแนนเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวัดผลและประเมินผล ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ผลการนิเทศการศึกษา ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ
3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson correlation coefficient) พบว่ามีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบ ขั้นตอน พบว่า ทั้ง 4 ปัจจัยสามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา (X_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.872 สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้ร้อยละ 76.00 และสร้างสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = .775 + .330(X_1) + .195(X_2) + .169(X_3) + .126(X_4)$$

สมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .385(Z_1) + .217(Z_2) + .185(Z_3) + .145(Z_4)$$

อภิปรายผลการวิจัย

ในการอภิปรายผล ผู้วิจัยได้อภิปรายผลเป็นประเด็นสำคัญได้ ดังนี้

1. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน และเมื่อผู้วิจัยพิจารณารายด้านพบว่า

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการวางแผนปฏิบัติงานและดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบที่ชัดเจน มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารงานวิชาการอย่างเป็นระบบและสามารถตรวจสอบได้ มีวิสัยทัศน์ และเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงกล้าที่จะตัดสินใจและพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณวิชาชีพเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน และมีการนิเทศ กำกับ ดูแล ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานวิชาการอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจ และเป้าประสงค์ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 (2564) และสอดคล้องกับแนวคิดของ ดาราวรรณ กลิ่นเขตรการณ์, 2561 ที่กล่าวว่าผู้บริหารสถานศึกษา จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ทางทฤษฎี และมีความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์ ก้าวไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรมจริยธรรม และเป็นแบบอย่างที่ดี สอดคล้องกับผลการศึกษาของ อาทิจญา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาตราด พบว่า

โดยรวมและรายด้านของปัจจัยด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ ถาวรชาติ (2559) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ภายในสถานศึกษา ของสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก โดยด้านด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเช่นกัน

1.2 ด้านครูผู้สอน ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครูผู้สอนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการวัดผลประเมินผลการเรียนการสอนและนำผลการประเมินไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่ส่งเสริมให้ครูปฏิบัติหน้าที่สอนเต็มเวลา เต็มความรู้ เต็มความสามารถ มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการจัดการเรียนการสอนด้วยรูปแบบต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา มีการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย มีการปรับปรุง ซ่อมเสริมนักเรียนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2564) และสอดคล้องกับแนวคิดของอริวัฒน์ พันธุ์รัตน์ (2562) กล่าวว่า ครูเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เด็กนักเรียนเกิดการเรียนรู้ ที่บรรลุเป้าหมาย โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ มีความรู้สึกที่ดีรักและเมตตาครูณาต่อนักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี ตลอดจนมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงาน ผู้ปกครอง และชุมชน

1.3 ด้านผู้ปกครองและชุมชน ผลการศึกษาพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้ปกครองและชุมชนของนักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการสนับสนุน ติดตามการเรียนรู้ของผู้เรียน และช่วยกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนได้ และผู้ปกครองและชุมชนมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับโรงเรียน มีการประสานงานและทำงานร่วมกันในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่องและ ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำกับติดตามและตรวจสอบการปฏิบัติงานของโรงเรียนและการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายนโยบายในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและร่วมปรับปรุง พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา และผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการสนับสนุนทรัพยากร บุคลากร แหล่งเรียนรู้ และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับกระบวนการสร้างความสัมพันธ์ อันดีกับเครือข่ายนอกสถานศึกษาและชุมชนของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) ที่มุ่งเน้นให้สถานศึกษาสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้ปกครองและชุมชนในหลายรูปแบบทั้งการบริการผู้ปกครองและชุมชนด้านความรู้ การออกเยี่ยมบ้านของนักเรียนและผู้ปกครองตามชุมชน บริการผู้ปกครองและชุมชนด้านอาคารและสถานที่ ทั้งนี้เพื่อสนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายของการจัดการศึกษา

และยังสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ปิยะพร เชี่ยวอินทร์ (2562) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนภายในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท โดยรวมและในแต่ละด้านของปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ผลการศึกษพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มีการสนับสนุน การจัดสรรงบประมาณ มุ่งพัฒนาการเรียนการสอนเป็นอันดับแรก และสอดคล้องกับสภาพความต้องการด้านวิชาการของสถานศึกษา และสถานศึกษามีคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง สนับสนุนการพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีทางการศึกษาและบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยีให้อยู่ในสภาพพร้อมใช้งานอยู่เสมอ สถานศึกษามีการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ทางการศึกษาที่จำเป็น และเพียงพอต่อการจัดการเรียนการสอนของครูผู้สอนและผู้เรียนอย่างเหมาะสม สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมภายในห้องเรียนและภายในโรงเรียนที่หลากหลาย ตรงกับความต้องการและเอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และ สถานศึกษามีอาคารเรียน ห้องเรียน และอาคารประกอบ เพียงพอกับจำนวนผู้เรียนและมีระบบป้องกันการเกิดอุบัติเหตุ หรืออันตรายต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของอาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า โดยภาพรวมและในแต่ละด้านของปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้ง 7 ด้าน ทั้งนี้เพราะ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อประกอบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) ซึ่งประกอบด้วย มาตรฐานที่ 1 คือ คุณภาพของผู้เรียน มาตรฐานที่ 2 คือ กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา มาตรฐานที่ 3 คือ กระบวนการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมาตรฐานที่ 4 คือ ระบบการประกันคุณภาพภายในที่มีประสิทธิผล เพื่อเป็นการกำหนดมาตรฐานการศึกษาที่เน้นคุณภาพผู้เรียน คุณภาพครู คุณภาพผู้บริหารสถานศึกษา และคุณภาพของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามแนวทางมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ได้กำหนด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผลการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด ทั้งนี้จะเป็นเพราะสถานศึกษามีการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รวมไปถึงสถานศึกษามีการสรุปผลการดำเนินงานและปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และสถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ทุกชั้นเรียน ที่สอดคล้องกับท้องถิ่นและเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา รองลงมาคือ ผลการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ผลการวัดผลและประเมินผล ผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีการศึกษา ผลการนิเทศการศึกษา ผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน

สถานศึกษา และผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการและแนวคิดในการบริหารจัดการของสถานศึกษาด้านการบริหารงานวิชาการให้มีอิสระและคล่องตัวยิ่งขึ้น จากคู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2556) โดยให้สถานศึกษาจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เป็นไปตามกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการของชุมชนและสังคมอย่างแท้จริง โดยได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และมุ่งส่งเสริมสถานศึกษาให้จัดกระบวนการเรียนรู้โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีส่วนร่วมในการกำหนดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ รวมทั้งเป็นเครือข่ายและแหล่งเรียนรู้ สามารถตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาได้ทุกชั้นปี และมุ่งส่งเสริมให้มีความร่วมมือกับทุกภาคส่วนเป็นเครือข่าย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา

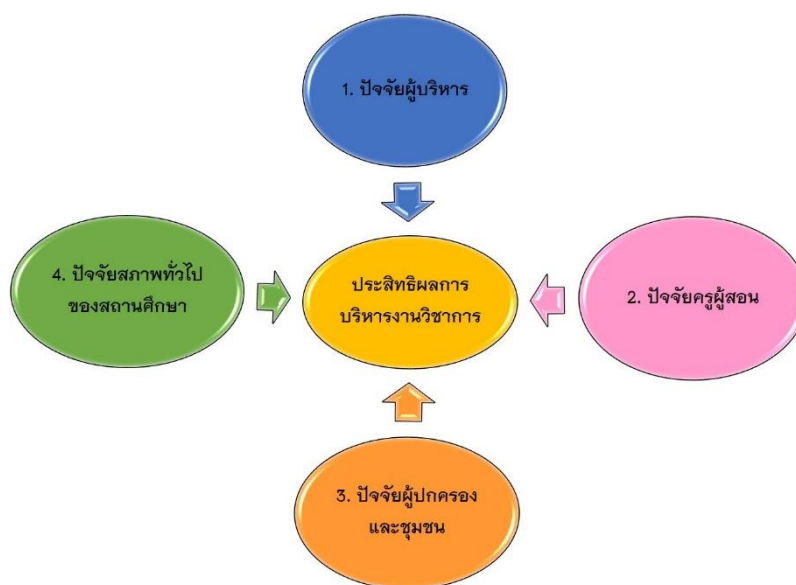
3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า มีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยเรียงความสัมพันธ์จากมากไปน้อยได้แก่ ด้านผู้บังคับบัญชา ครูผู้สอน ด้านผู้ปกครองและชุมชน และด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้กำหนดทิศทางการขับเคลื่อนคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยกำหนด วิสัยทัศน์ พันธกิจเป้าประสงค์ อัตลักษณ์องค์กร ที่เชื่อมโยงและสอดคล้องตามนโยบายของรัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1, 2564) มีการพัฒนาครูผู้บริหารสถานศึกษา และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีสมรรถนะตามสายงาน และมีวัฒนธรรมการทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ รวมไปถึงพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม โดยใช้พื้นที่เป็นฐาน มีนวัตกรรมเป็น กลไกหลัก ในการขับเคลื่อน และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ได้กำหนด สถานศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559) และยังสอดคล้องกับการศึกษาของไทพนา ป้อมหิน (2562) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันในระดับสูงทุกด้าน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปร คือ ปัจจัยด้านผู้บริหาร (X_1) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2)

ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา (X_4) โดยทั้ง 4 ปัจจัยสามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้ ร้อยละ 76.00 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ เท่ากับ 0.872 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และสามารถสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 และสร้างสมการพยากรณ์ในรูปแบบคะแนนดิบได้ดังนี้ $\hat{Y} = .775 + .330(X_1) + .195(X_2) + .169(X_3) + .126(X_4)$ ซึ่งแสดงว่า ด้านผู้บริหาร (X_1) เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการ สำนักงานเขตพื้นที่ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 มากที่สุด รองลงมา คือด้านครูผู้สอนครูผู้สอน (X_2) ด้านผู้ปกครองและชุมชน (X_3) และด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา (X_4) ตามลำดับ

องค์ความรู้ใหม่จากการวิจัย

จากการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ทำให้เกิดองค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้เกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ที่สำคัญ ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ควรให้ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานด้านวิชาการนำผลการวิจัยในครั้งนี้ ไปประกอบการวางแผน ปรับปรุง พัฒนาคุณภาพการบริหารงานด้านวิชาการในสถานศึกษาได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น

1.2 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา ประกอบด้วย ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา ทุกปัจจัยในการบริหารงานวิชาการมีความสัมพันธ์กันกับประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ดังนั้นควรให้ผู้บริหาร ครู รวมไปถึงบุคลากรทางการศึกษาหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการบริหารงานวิชาการ มีการพัฒนาความรู้ ทักษะต่าง ๆ รวมไปถึงพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอน สื่อนวัตกรรม งบประมาณอาคาร สถานที่และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้มีความพร้อม มีความทันสมัย และพร้อมใช้งานได้ตลอดเวลา เพื่อการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.3 การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาได้ เพื่อให้การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษามีคุณภาพจึงควรพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ความสามารถ ในการบริหาร พัฒนาครูให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน สนับสนุนให้ผู้ปกครองและชุมชนมีการติดตามเอาใจใส่นักเรียนอยู่เสมอ และสนับสนุนงบประมาณ อาคารเรียน จัดหาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษาให้เพียงพอและตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อที่จะได้ข้อมูลเชิงลึกและสามารถนำไปพัฒนาต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่แตกต่างไปจากการวิจัยในครั้งนี้ ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

ประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ได้แก่ ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยี เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). *คู่มือครูการปฏิบัติงานข้าราชการครู*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือการบริหารโรงเรียนในโครงการพัฒนาการบริหารรูปแบบนิติบุคคล*. กรุงเทพฯ: สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2563). *ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง นโยบายการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET)*. กรุงเทพฯ: กระทรวงศึกษาธิการ.
- นิตราภรณ์ สถาปิตานนท์. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่ได้รับรางวัลพระราชทาน สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ดาราพรรณ กลั่นเชษฐ์การณ. (2561). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 3 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- ไทพนา ป้อมหิน. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิยะพร เขียวอินทร์. (2562). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต)*. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2563). *รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) ปีการศึกษา 2563*. สืบค้นเมื่อ 20 เมษายน 2564, จาก <https://drive.google.com/file/d/1pdLsQEYlpbrgvqDyGkvDLktikG4jWvpC/view?usp=sharing>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2564). *จำนวนนักเรียน ห้องเรียน และครู รายโรงเรียน ณ วันที่ 25 มิถุนายน 2564*. สืบค้นเมื่อ 26 กรกฎาคม 2564, จาก <http://www.pck1.go.th/main/UserFiles/files/DMC%206-64.pdf>
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. (2564). *รายงานผลการดำเนินงาน (รอบ 6 เดือนแรก) ประจำปีงบประมาณ 2564*. สืบค้นเมื่อ 15 สิงหาคม 2564, จาก <http://www.pck1.go.th/main/UserFiles/files/planreport2564.pdf>

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.(2559).คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน เพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพฯ: สำนักงาน
พระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุชาดา ถาวรชาติ. (2559). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครสวรรค์ เขต 2 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- สุปัญญา หาแก้ว. (2556). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 3 (วิทยานิพนธ์การศึกษา
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อธิวัฒน์ พันธุ์รัตน์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 9 (วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครสวรรค์.
- อาทิจญา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด (วิทยานิพนธ์
ครุศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Likert, R. (1967). *The human organization: Its management and value*. New York: McGraw-Hill.
- Yamane, T.(1973). *Statistic: An Introductory Analysis*. (3rd ed.). New York: Harper and Row.